

דו"ח של שבוי אמריקאי מגלה את הצד השני של המטבע

הדו"ח שייחסל את ניכסון

היה זה כאשר הם הסתחרו בצמחייה, בעת התקפת הליקופטרים נוספת. כדי להר- חק את הליקופטרים התוקפים מהכתבים. התרחק אחד המלוחים, אהן-בה, מהקבוצה, החל יורה ברובהו האוטומאטי, מ-16 אמרי- קאי, לעבר הליקופטרים כדי למשוך את אישם. נשק הלש, הגיב לאחר ההתקפה בזילול. לוא היה לי אק-47. הייתי פוגע כבר בהליקופטר. לדבריו, האק-47 יכול לפגוע במטוס או הליקופטר מגובה 500 מטר.

אהן-בה גילה, לאחר כמה ימים, לדאמן, כי לוא היו השבויים מנסים לונק לשטח

לאחר. עד היום אני זוכר את מבטה המופתע, לגלות שלושה אמריקאים רצים לידה.

ההפצה החלה דקות ספורות לאחר שהכל מצאו מיקלט בג'ונגל. הליקופטרים ריחפו ממש מעל הראש, מחפשים מטרות, מלחי- הם של השבויים הוציאו מכיסיהם פיסות צמר-גפן, נתנו גם להם כדי לסתום את אוזניהם.

לאחר ימים סיפרו המלוחים לכתבים כי ההתקפה כללה 110 טנקים ו-3000 חיילים אמריקאים ודרום-ויאטנאמיים, חלפה במרחק קטן ממקום מחבואם.

החל מיום ההפצה החלו השבויים והשבו- יים לאכול יחדיו.

★ ★ ★

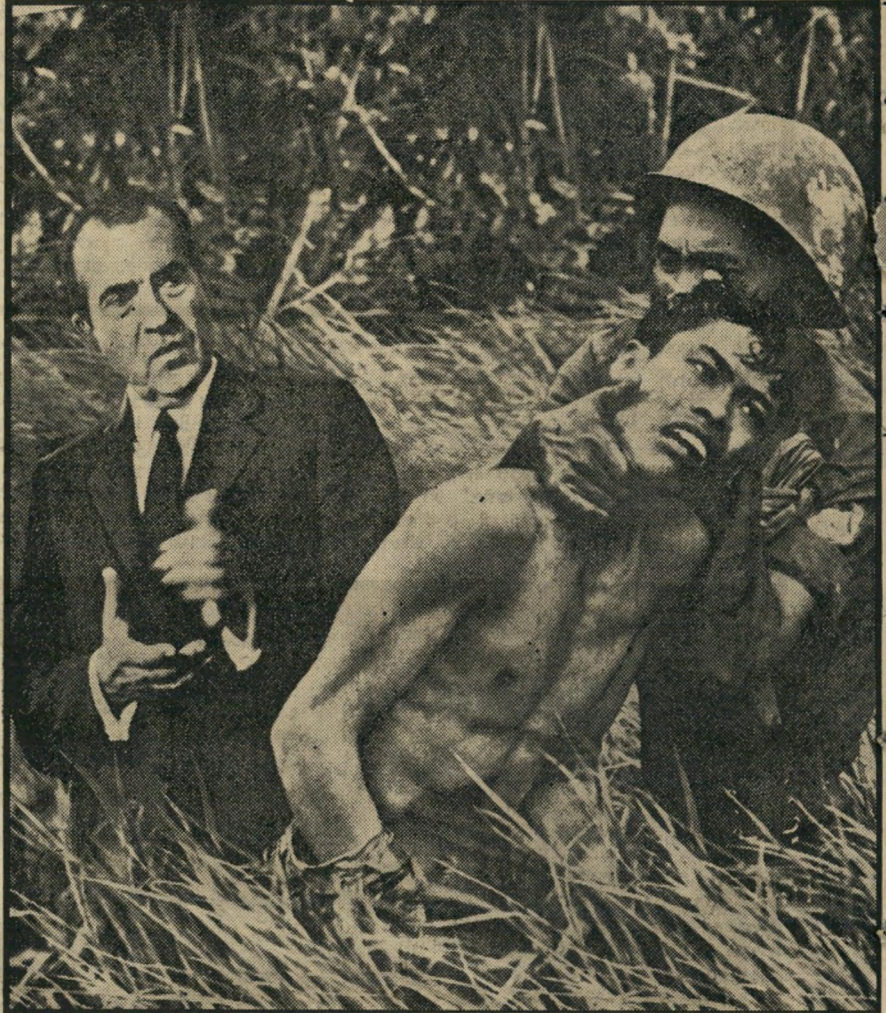
תרשמותו של דאמן מלוחמי הויאט- נג קונג ונאמניו של סיהאנוק היא כי אלו לוחמי חופש, הנלחמים ללא כפייה, מתוך הכרה שהם משחררים את ארצם מהכובש האמריקאי. כל זמן שיישאר אפילו אחד מאיתנו, הוא ימשיך להילחם. משפטים כאלו שמעתי שוב ושוב מפי הגרילות, והתרשמתי היא שהם מתייחסים לאימרה זו כאל קביעת עובדה, לא סיס- מה, כותב הוא.

יותר מכל דבר אחר, אנחנו מתגעגי- עים למשפחות שלנו, סיפר לו אהן-קי, אחד המלוחים, בהזדמנות. אבל יש לנו משימה: לעמוד נוכח התוקפנות האמריק- אית. רק אחרי שנצצה, נחזור הביתה.

מלוחה אחר, אהן-טו, הראה לדאמן את תמונת אשתו שנהרגה בהפצצה. ידידים מגדלים מאז את בתו הקטנה, דבר שחורה קשות לטו אך הוא מסרב לנטוש את המהפיכה.

הגרילות סיפרו גם לעיתונאים כיצד נראות ההפצצות מהצד השני של המטבע. פצצות ה-52 הענקיות נחשבות על-ידי האמריקאים לנשק קטלני, אכן, במטרות גדולות הם זורעים הרס גורא. אולם נגד ח"ר גרילה הן חסרות-אונים. רק פגיעה ישירה יש לה ערך, הסבירו המלוחים ל- דאמן, ורורים הפגיעה הישירה הוא באמת קטן יחסית.

שוב ושוב בחנינו הכתבים בדגש ששמו הלוחמים על שיתוף-פעולה עם האוכלוסיה. באחד הלילות סטה הלנד-רובר מהכביש, נתקע בשדה אורז מוצף מים. לאחר כשעה הגיעה קבוצה גדולה של צעירים מכפר סמוך, סחבו את הרכב בידיהם חזרה לכביש. המלוחים מיהרו להצביע על כך בפני הכתבים כסימן לידדות בין העם

פלאקאט אמריקאי נגד ההתערבות בקמבודיה

אלו, היתה טמונה לדעתי המשמעות הגדולה ביותר לגבי המדיניות האמריקאית בדרום- מזרח אסיה. בכל כפר שעצרנו ראיתי איכרים עוורים מרצונם ללוחמים, מגישים להם מזון, לרוב, היה הארוז ניתן חינם. עבור יריקות, חרנגולות, ובשר כלבים, שיל- מו הלוחמים.

★ ★ ★

י ודה נוספת שדאמן מצא לנוכח לעיניו: שופטים נהגו לישון על האד- מה החשופה, בין העמודים שעליהם בנוי- יות ביקתות האיכרים בכפרי קמבודיה. בעוד שלושות הכתבים קיבלו לרשותם את חדר- האורחים בכל בית בו התאכסנו, בעלי הבית, כמעט ללא-יוצא מהכלל, נהגו לצאת עם בוקר לעבודתם בשדות, בלי לחשוש להשאירו בידי לוחמי הגרילה. בערבים היו האיכר והשומרים יושבים בצוואת, מנסים ללמוד קאמבודית וויאטנאמית זה מפיו של זה.

לוחמי הויאטקונג היו מומחים בקניית ליבה של האוכלוסיה שבקורבה חיו ולחמו. דוגמה שדאמן מביא: למרות היותם מר- קסיסטים אדוקים, ומשום כך אתאיסטים, התחשבו הקומוניסטים בריגשותיהם הדתיים של האיכרים, נהגו להסיר את כובעיהם כל אימת שחלפו על פני פאגודה.

★ ★ ★

ר ד כבר עם התקדמותם מערבה נמשכו גם ללא-הרף החקירות על-ידי צוותים שונים שהמתינו להם לאורך דרכם. למרות אדיבות מלוייהם, היו החוקרים תקיפים והחקירות בלתי נעימות — גם אם לא אלימות.

הגרילות של הקומוניסטים

מאזינים ל"בי.בי.סי"

לעיתים תכופות יותר

מאשר לרדיו וייטנאם

פתוח, שם יכלו הליקופטרים מנמיכיהטוס לזהות אותם ולהצילם משיכיים, היה יורה בהם. אבל ידעתי שלא תעשו את זה, אמר בגילוי-לב. אני כבר יודע שאתם אני שים טובים.

★ ★ ★

י ונים פוליטיים וצבאיים ממושכים ניהלו השבויים עם שבוייהם. דיונים אלו נשאו יותר אוסי של מונולוגים בהם סיפרו המלוחים, בתרגומו של מייק, כיצד נראים הדברים בעיניהם. לוחמי הגרילה התגלו כמבינים גדולים ומנתחים חריפים ביחס למצבה של ארצות-הברית — כולל המאבק הפנימי המתחולל בה.

חלק רב של המידע שלהם מגיע אליהם באמצעות שידורי ה"בי.בי.סי" בויאטנאמית, להם הם מקשיבים אפילו יותר מאשר לרדיו ויאטנאם הצפונית.

מבחינה צבאית אין לוחמי הויאטקונג מתרשמים מהאמריקאים: "קל לנו להגיב על האסטרטגיה שלהם", סיפרו לדאמן. הם תמיד מתרכזים במקום אתה ראית הרי אך אנחנו חיים. תמיד בתנועה. כשהם באוה מקום, אנחנו לא שם. במקום שהם אינם — אנחנו שם. הם — בשום מקום. אנחנו — בכל מקום. כל מה שהם עושים, זה לטוס באוירונים ולבזבז תחמו- שתי.

★ ★ ★

אשר השתכנעו הויאטקונג כי דאמן מן וחכריו אינם סוכני סוכנות הביון המרכזית, נקטו מיד בצעדים לשיתרום. שלושת השבויים לא ידעו זאת עד לאחר ששחררו, אולם לשיתרום הופעל לחץ בינלאומי כבד מצד גופי-שלום שונים, כתבים בינלאומיים נודעים, וגורמים נוס- פים.

לקראת שיתרום ביקשו הויאטקונג מ- שלושת הכתבים את תגובתם בכתב על חוויותיהם, הודו בגלוי כי הם מעוניינים בחומר זה למטרות תעמולה. אולם הם לא הפעילו על הכתבים השבויים כל לחץ בקשר לתוכן דבריהם.

מרוצים החופשי חיברו השלושה מיסמך משותף, בו סיפרו על חוויותיהם. הם סיכ- מו את המיסמך בקטע הבא: "בהסתמך על כל מה שראינו, אנו מאמי- נים כי הפלישה לקמבודיה בידי כוחות אמריקאים ודרום-ויאטנאמיים אינה יכולה להצליח. תוצאתה היחידה תהיה: הטבעת מרידות בליבה של ארץ אוהבת שלום, הארכת המלחמה — ופגיעה נוספת בסיכוי להשגת שלום במלחמה בהוורוסין."

* רובה אוטומאטי סיני.